

ASSISTÈNCIA TÈCNICA PER AL DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES RELACIONADES AMB EL PATRIMONI GEOLÒGIC (2015)

-INFORME FINAL-

Encàrrec: Ajuntament de Tremp

Redacció: Joan Poch

GEOSEI S.C.P.

Departament de Geologia

Universitat Autònoma de Barcelona

Febrer 2016

Organitza

Tremp Salàs de Pallars La Torre de Capdella Tàrradors Consell Comarcal del Pallars Jussà

Amb el suport de:

Aquestes accions estan subvencionades pel Servei d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport al desenvolupament local i cofinançades pel Fons Social Europeu i el Ministerio de Empleo y Seguridad Social-Servei Públic d'Ocupació Estatal

ÍNDEX	Pàg.
1. INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS	3
2. ACTIVITATS REALITZADES	4
3. CRONOGRAMA	14
4. RESULTATS OBTINGUTS	14
5. CONCLUSIÓ I VALORACIÓ DEL RESULTATS	18
6. ANNEXOS	19

La proposta de referència d'aquesta acció (Exp. 361-2014 PE 108) va ser aprovada pel Decret d'Alcaldia (Trempl) número 537/2014, de data 12 de desembre de 2014.

Aquesta acció ha estat possible gràcies a la participació i a les aportacions dels participants de les taules de treball, que des de començament de 2015 desenvolupen els principals eixos estratègics: (1) recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra; (2) sostenibilitat i educació ambiental; (3) Turisme i Geoturisme; (4) Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme i (5) gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme.

Aquesta acció s'emmarca en el programa de suport al desenvolupament local del Servei d'Ocupació de Catalunya qui la subvenciona, i és cofinançada pel Fons Social Europeu i pel Ministerio de Empleo y Seguridad Social - Servei Públic d'Ocupació Estatal.

1. INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS

Una de les principals estratègies consensuades a nivell territorial és la d'aprofitar el patrimoni abiòtic (inclou el patrimoni geològic, paleontològic i miner) i la geodiversitat com a exponents d'aquests recursos endògens. Aquesta geodiversitat, des de Terradets a la Vall Fosca i de Mont-rebei al Port de Comiols, ha donat lloc al paisatge característic de la zona, que ha condicionat l'evolució de l'ocupació humana del territori i que, a la vegada, també ha estat modelat per l'acció dels seus habitants, fins a esdevenir un paisatge geològic i cultural que atrau, des de fa més d'un segle, a estudiosos de les Ciències de la Terra.

Tot aquest patrimoni científic, educatiu i geològic allotja una riquesa paisatgística i natural que cal posar en valor no només entre els sectors professionals, empreses i universitats, que ja en són coneixedors, l'estudien i "l'exploten"; sinó de forma molt especial entre la població local i visitant i cercar les sinèrgies potencials en l'àmbit turístic per tal de generar benefici econòmic i ocupació. Es fa necessària la implicació dels habitants del territori que han de conèixer i valorar aquesta riquesa orogràfica del Pallars Jussà per poder-la transmetre, fer-se-la seva i extreure'n el màxim benefici social, cultural i econòmic.

L'acció anomenada *Assistència tècnica per al desenvolupament d'activitats econòmiques relacionades amb el patrimoni geològic (2015)* es justifica per la necessitat de gestionar de manera sostenible el geoturisme i les activitats econòmiques associades relacionades amb el medi geològic. Aquesta necessitat és fruit de la demanda dels citats agents públics i privats del territori. Aquesta acció es va sol·licitar per donar continuïtat a un seguit d'accions que tenen com objectiu principal l'aprofitament de patrimoni relacionat amb el medi físic com a alternativa del desenvolupament socioeconòmic del territori (Comarca del Pallars Jussà).

1.1 Objectiu general

Elaborar un Pla director de desenvolupament del sector geològic (2015 - 2020), que serveixi per a desenvolupar les activitats per a una gestió integrada del patrimoni geològic orientada a millorar el desenvolupament sostenible, econòmic i social del territori.

1.2 Objectius específics

- i. Identificar els agents locals que formaran part de cada taula de treball.
- ii. Implicar el sector privat en l'anàlisi i posada en valor dels recursos geològics endògens del territori.
- iii. Promoure la cooperació públic-privada com a factor de millora de la competitivitat de les empreses i la creació d'ocupació.
- iv. Dinamització dels grups de treball orientada a la producció del Pla director de desenvolupament del sector geològic.
- v. Identificar els coordinadors de la dinàmica de les taules, que també seran els responsables de la redacció del Pla director de desenvolupament del sector geològic
- vi. Elaborar del Pla director de desenvolupament del sector geològic (2015-2020).

- vii. Comunicar del Pla a la població i a l'administració competent per a la seva implementació.

2. ACTIVITATS REALITZADES

2.1 Anàlisi de la documentació generada per les accions de suport del sector geològic

Per a la dinamització de les taules de treball i per elaborar el *Pla Director de desenvolupament del sector geològic de Tremp i Comarca (2015-2020)*, objectiu principal de l'acció, s'ha revisat els antecedents que es citen a continuació.

Iniciatives de l'Ajuntament de Tremp

- Pla del Desenvolupament Integral del municipi de Tremp (1996)
- Creació del producte turístic "La Terreta" (1999)
- Inventari d'elements relacionats amb el turisme de natura (2007)
- Jornades sobre ecoturisme i turisme de fauna (2007 i 2010)
- Pla Director de l'Ecoturisme a Tremp (2012-2016)
- Activitats relacionades amb el sector geològic (2013-2015)

Iniciatives a escala comarcal i regional

- Inventari comarcal dels senders del Pallars Jussà (inici 2004)
- Material didàctic "Any de la Geologia al Pallars Jussà" (2006)
- Pla Estratègic de senderisme de l'Alt Pirineu i Aran (2007)
- Pla Estratègic de Desenvolupament Econòmic al Pallars Jussà (2009-2011)
- Inventari de Recursos Ecoturístics de l'Alt Pirineu i Aran (2011)
- "Geologia, identitat del Pallars Jussà. Estudi sobre la creació de productes turístics associats als recursos geològics del territori" (2014)
- "Assistència tècnica per a la definició de l'estratègia de desenvolupament" (2015)
- Seminari "Turisme i Mobilitat Sostenible en zones de Muntanya" (2015)
- Publicació del llibre "La Conca de Tremp, on les pedres parlen" (2015)

Pel seu impacte en la present acció, cal destacar les accions realitzades per l'Institut d'Estudis Turístics (Universitat de Girona) i subvencionades pel Servei d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de Suport al desenvolupament local: "Geologia, identitat del Pallars Jussà. Estudi sobre la creació de productes turístics associats als recursos geològics del territori" (INSETUR, 2013), i "Assistència tècnica per a la definició de l'estratègia de desenvolupament" (INSETUR, 2014).

L'estudi presentat el 2013 va tenir per objectiu general el crear productes turístics vinculats als punts de major interès geològic de la comarca. Es van fer 10 propostes de productes turístics a partir de l'oferta de recursos geològics, l'avaluació de la capacitat d'implantació d'aquests productes i una proposta de prioritització d'aquests. Com a conclusió s'extreu la recomanació i la conveniència de treballar de manera més intensiva amb l'objectiu de vincular la destinació amb els segments de demanda geoturista expert/amateur, que ja és present a la destinació i que la valora per la seva riquesa de recursos i singularitat.

Aquesta acció va incentivar la creació d'una Taula de Treball de la Geologia on s'integraven de manera consultiva i voluntària representants de l'administració pública i l'empresa privada de la zona. Aquesta taula de treball ha estat el punt de partida de la

present acció. En efecte, els grups de treball que s'especifiquen més endavant deriven d'aquella Taula.

L'estudi presentat el 2014 tenia com a objectius principals la creació de la identitat territorial "Geologia, Pallars Jussà" i desenvolupar actuacions concretes per a la promoció del territori en l'àmbit del geoturisme. Per realitzar l'estudi es va fer un benchmarking d'altres destinacions i es van analitzar casos d'èxit de la Xarxa Global de Geoparks (*Global Geoparks Network*). Es destaquen com a accions prioritàries: crear l'oficina tècnica, captació i/o creació d'esdeveniments geològics, aliances estratègiques, viatges de familiarització a operadors.

2.2 identificació i selecció dels agents socials i econòmics locals amb interès real o potencial en el sector geològic del territori

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tremp, s'han identificat i seleccionat, per cada un dels cinc grups de treball (taules), els agents que es detallen a continuació. Atès els perfils dels agents socials i econòmics que han volgut col·laborar, s'ha optat per la constitució de les cinc taules següents.

Taula 1 Recerca Científica i didàctica Ciències de la Terra

Entitat	Representant	Càrrec
Centre de Suport Territorial Pirineus (ICGC, Tremp)	Gonçal Rivas	Director
Ajuntament de Tremp Desenvolupament Rural	Guillem Puras	Responsable de Desenvolupament Local
Institut Català de Paleontologia (ICP)	Àngel Galobart	Director del Grup de Recerca del Mesozoic
Entorn d'Aprenentatge de Tremp	Carles Aguilar	Director
Geòlegs experts en el territori que han treballat en empreses del petroli (actualment retirats)	Peter Nagtegaal José López López Joan Rosell	
Col·legi de Geòlegs de Catalunya	Albert Martínez	Vocal
Empresa EUREKA SGN	Jordi Panisello	Geòleg. Gerent
Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES)	Maite Arilla	Directora
Universitat Autònoma de Barcelona (Arqueologia),	Rafael Mora	Cap de Secció
Universitat Autònoma de Barcelona (Arqueologia), Veclus-Heritage	Núria Nolasco	Investigadora
Universitat Autònoma de Barcelona (Geologia)	Oriol Oms	Cap d'Unitat d'Estratigrafia
Universitat de Barcelona (Geologia)	Josep Anton Muñoz	Professor titular
Universitat de Lleida (Edafologia)	Rosa Poch	Cap del Grup de Recerca de Sòls
Parc Nacional d'Aigüestortes y Estany de Sant Maurici	Jaume Comas	Geòleg del Parc Nacional
Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa (Universitat Politècnica de Catalunya)	Josep Maria Mata Perelló	Catedràtic emèrit (especialista en patrimoni miner)
Geological Survey of Ireland (Dublin)	Xavier Mir	Investigador sènior GSI (<i>Land mapping Unit</i>)
Observatori Astronòmic del Montsec (OAdM)	Ignasi Ribas	Director
Departament de Medi Ambient Generalitat de Catalunya	Nàdia Herrero	Tècnic de Departament

Taula 2: Sostenibilitat i educació ambiental

Entitat	Representant	Càrrec
Ajuntament de Tremp	Josep Àngel Alert	Responsable de Medi Ambient
Ajuntament de Tremp Desenvolupament Rural	Guillem Puras	Responsable de Desenvolupament Local
Reserva Nacional de Caça de Boumort	Jordi Palau	Director
Estació Biològica del Pallars Jussà	Jordi Castilló	Director
Centre de Capacitació Agrària del Pallars	Alba Vila	Directora
Fundació Catalunya - La Pedrera	Miquel Rafa	Cap d'Àrea
Parc Astronòmic del Montsec (PAM)	Salvador Ribas	Director Científic
Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA)	Arcadi Castiló	Director de l'Oficina Tècnica (Tremp)
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Flors Albert	Biòloga. Directora de L'EPICENTRE
Universitat Autònoma de Barcelona	Sandra Saura	Doctora en Biologia

Taula 3: Turisme i Geoturisme

Entitat	Representant	Càrrec
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Ramon Iglesias	Responsable de Turisme
Ajuntament de Tremp Desenvolupament Rural	Guillem Puras	Responsable de Desenvolupament Local
Empresa AUTOCARS FRANCH	Jordi Franch	Gerent
Empresa PALMEROLA	Anna Palmerola	Gerent
Empresa PIRINEU EMOCIÓ	Núria Martí	Gerent
Empresa EUREKA SGN	Elena Nieto	Administradora
Empresa Peperepep Cultural	Noemí Nus	Administradora
Empresa DAUCAT STC, SL	Sergi Alarcón	Administrador
Associació de Turisme Rural del Pallars Jussà	Conxita Serrano	Administradora
Hotel Segle XX	David Vilanova	Gerent
Hotel Terradets	Alba Serra	Gerent
Hotel Alegret	David Llardén	Gerent
Societat Amics de la Muntanya (SAM) (Espeleologia)	Jordi Pascual	Administrador

Taula 4: Activitats econòmiques associades al turisme amb valor afegit

Entitat	Representant	Càrrec
Ajuntament de Tremp Projecte "Al teu gust. Aliments del Pallars"	Dolors Etxalar	Responsable del Projecte "Al teu gust..."
Ajuntament de Tremp Desenvolupament Rural	Guillem Puras	Responsable de Desenvolupament Local
Associació d'Empresaris del Pallars Jussà "APAT Pallars Jussà"	Josep Palau	President
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Ramon Iglesias	Responsable de Turisme
Associació d'Artesans del Pirineu (Pirineu Art)	Carme Rodríguez	Presidenta

Taula 5: Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme

Entitat	Representant	Càrrec
Ajuntament de Tremp Cultura	Judit Sopena	Responsable de Cultura
Ajuntament de Tremp Desenvolupament Rural	Guillem Puras	Responsable de Desenvolupament Local
Associació "Rosa d'Abril"	Conxi Rodríguez	Vocal
Museu Conca Dellà	Francina Pubill	Tècnic
Centre d'Interpretació del Montsec (Vilanova de Meià)	Ramon Bernaus	Historiador
Museu Hidroelèctric de Capdella	Eva Perisé	Tècnica. Ajuntament de Torre de Capdella
"Casa de la Sal" (Gerri de la Sal)	Aroa Yagüe Medina	Tècnica Baix Pallars
Empresa CELISTIA PIRINEUS	Kike Herrero	Responsable de projectes
"Espais Orígens" UAB Centre d'Estudis Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria	Jezabel Pizarro Laura Pinto	Responsables de projectes
Associació "Marques de Pastor"	Mireia Font	Presidenta
CIAC. Botigues Museu Salàs de Pallars	Rosalía Farré	Regidora Salàs
Tradició oral - Llegendes del Pallars	Pep Coll	Escriptor

Aquesta selecció s'ha fet mitjançant una entrevista telefònica, explicant el projecte, les tasques, la dedicació i el caràcter voluntari de les taules de treball.

2.2 Elaboració del pla de treball i dinàmica de les sessions de treball de cada taula

El pla de treball de cada taula, orientat a l'elaboració del Pla Director, es detalla a continuació.

Taula	Pla de treball (fases)
Taula 1. Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificació, valoració i selecció d'espais d'interès geològic, paleontològic, miner i arqueològic que tinguin potencial com a recursos econòmics. 2. Valoració de la fragilitat dels valors seleccionats de cara a usos potencials. 3. Proposta d'activitats de geoconservació. 4. Creació/supervisió de la qualitat científica de material didàctic i de divulgació. 5. Propostes de millora de la gestió de grups d'estudiants/professionals de les Ciències de la Terra que visitin el territori.
Taula 2. Sostenibilitat i educació ambiental	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificació, valoració i selecció de les activitats mediambientals realitzades i vigents en el territori. 2. Elaboració/supervisió de material per l'educació ambiental i la sostenibilitat. 3. Proposta d'activitats de prevenció i restauració ambientals. 4. Propostes per millorar la sostenibilitat ambiental de les activitats vinculades al geoturisme.
Taula 3. Turisme i geoturisme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificació, valoració i selecció de les activitats turístiques realitzades i vigents en el territori. 2. Proposar activitats per implementar el Pla de desenvolupament de la Geologia per Tremp (elaborat per INSETUR). 3. Propostes de nous productes turístics de naturalesa i esportius vinculats al patrimoni geològic. 4. Propostes de promoció i comunicació turística.

Taula 4. Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificació, valoració i selecció de les activitats econòmiques existents, associades al geoturisme. 2. Proposta de promoció dels productes agroalimentaris i d'artesania no alimentària.
Taula 5. Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnosi (temàtica, accessibilitat, idiomes, accions promocionals, etc.) dels espais culturals, equipaments i entitats vinculats a la conservació i divulgació del patrimoni natural i cultural (material i immaterial). 2. Propostes per vincular productes culturals (música, pintura, fotografia, etc.) amb productes locals. 3. Propostes per millorar la coordinació i la promoció conjunta dels equipaments i entitats (centres de visitants, museus, espais culturals, associacions culturals).

A les reunions de cada taula, s'ha seguit la següent dinàmica:

Fase	Activitats
Abans de la reunió	<p>Compilar les aportacions rebudes pels participants. Elaboració de l'ordre del dia. Convocatòria via correu electrònic (antelació mínima de 15 dies i recordatori una setmana abans). Designació dels coordinadors (moderadors de les reunions (Guillem Puras, Ajuntament de Tremp i Joan Poch, GEOSEI S.C.P.).</p>
Durant la reunió	<p>Moderar la reunió, facilitant la creació d'un coneixement transdisciplinari, que ajudi a integrar a cada disciplina amb els objectius de l'acció. Assegurar la participació de tots els assistents. Assignar tasques als participants i data de lliurament abans de la propera reunió.</p>
Després de la reunió	<p>Elaborar l'acta de la reunió. Fer circular la informació transversal entre els grups de treball. Animar a les persones que no han vingut a la reunió anterior a que participin també amb les seves aportacions. Fer el seguiment i recordar als participants les tasques pendents. Amb aquesta informació es prepara la següent reunió.</p>

Per facilitar l'organització de la informació, totes les reunions estan reflectides a les actes corresponents. A l'annex 6.1 s'inclou, com exemples, una acta de cada taula.

Sessió de treball de la Taula 1 (Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra) del 13 de maig de 2015. Lloc: Centre Cívic Tarraquet (Tremp).

Reunions realitzades de les taules de treball (Trem)

Taula	Data	Convocats	Participants (*)	Aportacions post-reunió (**)
Taula 1. Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra	20/04/15	19	9	5
	13/05/15	19	11	4
	19/06/15	19	14	6
	27/11/15	19	13	7
Taula 2. Sostenibilitat i educació ambiental	20/04/15	9	7	2
	13/05/15	9	6	3
	19/06/15	9	4	3
	27/11/15	9	3	1
Taula 3. Turisme i geoturisme	20/04/15	13	7	2
	13/05/15	13	6	3
	19/06/15	13	4	1
	27/11/15	13	3	1
Taula 4. Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme	16/06/15	5	4	2
	24/11/15	5	4	2
Taula 5. Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme	22/04/15	12	9	3
	16/06/15	12	7	3
	24/11/15	12	6	2
Totes les taules (revisió del Pla Director)	23/02/16	52	27	5

(*) Com a participant no s'inclou al moderador Joan Poch (GEOSEI, SCP), que coordina les tasques de l'acció i ha participat a totes les reunions.

(**) Aportacions dels participants com a resposta a les tasques encomanades al final de cada reunió.

També s'han realitzat tres reunions tècniques individualitzades (en format entrevista de 40 minuts aproximadament):

Data/ Localitat	Persona entrevistada de l'Ajuntament de Trem (Càrrec)	Temes tractats
15 /12/2015 Trem	Dolors Etxalar (Responsable del Projecte "Al teu gust. Aliments del Pallars")	1. Col·laboració del Projecte Geoparc al Projecte "Al teu gust..." 2. Propostes per afegir els valors del patrimoni geològic als productes locals. 3. Dedicació al Projecte Geoparc.
	Judit Sopena (Responsable de Cultura)	1. Continguts i gestió del web del Projecte Geoparc. 2. Dedicació al Projecte Geoparc.
	Laia Figuera (Responsable de Comunicació)	1. Gestió de les xarxes socials del Projecte Geoparc. 2. Divulgació del Projecte

		Geoparc en els mitjans de comunicació. 3. Dedicació al Projecte Geoparc.
--	--	---

Altres reunions realitzades en el marc d'aquesta acció:

Data / Localitat	Participants	Temes tractats
06/09/2015 Rokua (Finlàndia)	Gerard Sabarich (Diputació de Lleida) Constantí Aranda (President del Consell Comarcal del Pallars Jussà) Joan Ubach (Alcalde de Tremp) Anna Ritz (Regidora, Ajuntament de Tremp) Guillem Puras (Ajuntament de Tremp, Desenvolupament Rural) Joan Poch (GEOSEI, SCP)	1. Senyalització dels equipaments i externa del Projecte Geoparc. 2. Penetració del Projecte a escoles de primària i secundària. 2. Petició del Pla Director de Turisme del Geoparc.
09 /10/2015 Tremp	Joan Ubach (Alcalde de Tremp) Josep M. Ardanuy (Gerent del Consell Comarcal del Pallars). Dolors Etxalar (Responsable del Projecte "Al teu gust. Aliments del Pallars") Jordi Casanovas (RRHH Ajuntament de Tremp) Joan Poch (GEOSEI, SCP)	1. Estructura de gestió del Projecte Geoparc 2. Vinculació formal (conveni inter-administratiu) de l'Ajuntament de Tremp amb l'Òrgan gestor del Projecte Geoparc. 3. Fonts de finançament previstes pel Projecte Geoparc. 4. Accions de visibilitat pel Projecte Geoparc.
22/12/2015 Via telèfon	Guillem Puras (Ajuntament de Tremp, Desenvolupament Rural) Gonçal Rivas (Director del Centre de Suport Territorial Pirineus (ICGC, Tremp)) Joan Poch (GEOSEI, SCP)	1. Definició de les tasques anuals de la direcció científica del Projecte Geoparc Conca de Tremp-Montsec i de coordinació de la Taula 1 (Ciència). 2. Recull de les aportacions de les taules per la redacció del Pla Director. 3. Tasques necessàries pel procés de candidatura del Projecte Geoparc (anualitat 2016).

2.3 Continuitat dels grups de treball en el marc del Projecte Geoparc

Les cinc taules de treball han estat útils principalment per organitzar grups de treball multidisciplinaris i per l'elaboració del Pla Director. Una vegada assolit aquest darrer objectiu, està previst que continuïn operatives com a taules consultores de l'Òrgan de gestió del Projecte Geoparc (Associació Geoparc Conca de Tremp-Montsec).

Aquesta Associació d'entitats públiques (veure annex 6.3) és va constituir formalment com a Òrgan gestor el 9 de desembre de 2015, data en la que també es va aprovar com a comissió consultiva la "Comissió de desenvolupament local" formada per les taules següents:

- **Taula 2.** Sostenibilitat i educació ambiental
- **Taula 3.** Turisme i geoturisme

- **Taula 4.** Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme
- **Taula 5.** Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme

La **Taula 1** (Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra) esdevenia per si sola una altre comissió consultiva, la "Comissió Científica".

2.4 Sessions pràctiques per aprendre bones pràctiques del sector geològic

A l'acció estava previst que els participants de les taules de treball tinguessin la possibilitat de conèixer de primera mà alguns exemples de bones pràctiques relatives a la gestió del patrimoni geològic.

Per donar compliment a aquest compromís, s'han aprofitat el viatge d'intercanvi d'experiències als Geoparcs de Sobrarbe i Costa Basca (1-4 de febrer de 2016). Aquest viatge, realitzat per 30 agents socials i econòmics del territori - la majoria participa a les taules de treball -, forma part d'una acció que també s'emmarca en el programa de suport al desenvolupament local del Servei d'Ocupació de Catalunya.

En aquest viatge d'intercanvi es van organitzar visites tècniques guiades i reunions amb els gestors dels geoparcs i els agents socials i econòmics d'ambdós territoris. Algunes de les principals activitats relacionades amb les temàtiques de les taules es recullen a la següent taula.

Geoparc de destí	Data	Activitat realitzada
Geoparque de Sobrarbe (Osca)	01/02/16	Xerrada sobre la gestió i els eixos de treball del Geoparc. Visita a Quesos de Saravillo, entitat col·laboradora del Geoparc de Sobrarbe. Productor agroalimentari. Visita al centre de Visitants de la <i>Fundación Quebrantahuesos</i> , explicació sobre la integració del patrimoni natural.
	02/02/16	Presentació del "Programa de Entidades Colaboradoras del Geoparque". Reunió amb empresaris Entitats Col·laboradores del Geoparc de Sobrarbe (allotjaments, restaurants i empreses de turisme d'aventura). Visita a "Ganadería Fes", productor de vedella Pirenaica- carnisseria- restaurant i productor de pomes de varietats locals.
Geoparque de la Costa Vasca (Gipuzkoa)	03/02/16	Presentació del geoparc i de la estratègia de divulgació + educació ambiental. Visita al flysch de Zumaia. Explicació de l'estratègia de gestió del patrimoni geològic i la geoconservació. Visita al centre <i>Nautilus</i> . Explicació de l'estratègia de gestió del patrimoni paleontològic.
	04/02/16	Visita al Centre de visitants de Deba. Explicació del programa de visites.

2.5 Elaboració del Pla director de desenvolupament del sector geològic (2015 - 2020)

El *Pla Director de desenvolupament del sector geològic de Tremp i Comarca (2015-2020)* és l'objectiu principal de l'acció i detalla les estratègies de gestió que integren, per una part, els valors descrits del patrimoni abiòtic en el conjunt de valors del territori (naturalesa, cultura) i per l'altra, la participació dels agents socioeconòmics del territori, per tal de que sigui la comunitat local la receptora dels beneficis econòmics i socials.

En cadascuna de les taules de treball creades, s'ha analitzat de forma transversal l'impacte del sector geològic en relació amb el nombre de llocs de treball que genera o pot generar, el nombre d'empreses que es poden crear en aquest àmbit, identificació de possibles nous perfils professionals, nous sectors econòmics que es puguin desenvolupar en la implementació d'una estratègia de desenvolupament sostenible vinculada en l'àmbit de les Ciències de la Terra.

L'objectiu general del Pla Director és Dissenyar una estratègia integrada per a la gestió del sector geològic com a activitat econòmica basada en els recursos endògens de la geodiversitat i el patrimoni abiòtic (Geologia, Paleontologia, Edafologia i Minería) i orientada a reforçar i diversificar el desenvolupament sostenible, econòmic, medi ambiental i social del territori.

Per l'elaboració del Pla Director, s'han considerat els següents objectius específics (OE), que deriven de l'objectiu general.

- OE.1** Conservació dels recursos del medi natural i cultural vinculats al patrimoni abiòtic.
- OE.2** Incentivació de la recerca, la didàctica i la divulgació de les Ciències de la Terra.
- OE.3** Millora de les activitats turístiques mitjançant l'aportació del patrimoni abiòtic com a valor afegit.
- OE.4** Millora de les activitats econòmiques vinculades al sector geològic mitjançant l'aportació del patrimoni abiòtic com a valor afegit.
- OE.5** Millora de les activitats culturals vinculades al sector geològic mitjançant l'aportació del patrimoni abiòtic com a valor afegit.
- OE.6** Millora de la visibilitat de les activitats relacionades amb el sector geològic.
- OE.7** Desenvolupament del Projecte Geoparc "Conca de Tremp-Montsec".

La informació ha estat organitzada jeràrquicament en 6 programes, 15 projectes i 164 accions.

Programa 1. Conservació de recursos endògens vinculats al patrimoni abiòtic.

- PRJ1.1 Selecció dels espais d'interès abiòtic, biòtic i cultural representatius de la identitat del territori (primera i segona fase).
- PRJ1.2 Protecció i conservació dels espais d'interès abiòtic seleccionats.

Programa 2. Desenvolupament de la recerca, la didàctica i la divulgació de les Ciències de la Terra.

- PRJ2.1 Incentivació de la recerca de les Ciències de la Terra.
- PRJ2.2 Projecte didàctic de Ciències de la Terra per edats (primària, secundària, batxillerat i universitat).
- PRJ2.3 Projecte de didàctica i divulgació de les Ciències de la Terra impulsat pel Centre de Suport Territorial Pirineus (ICGC,Tremp) amb la col·laboració del Projecte Geoparc.
- PRJ2.4 Projecte de divulgació del patrimoni abiòtic del territori.
- PRJ2.5 Integració dels valors del patrimoni abiòtic a les activitats d'educació ambiental dels espais naturals protegits com a valor afegit.
- PRJ2.6 Projecte de didàctica i divulgació de les Ciències de la Terra impulsat per l'Institut Català de Paleontologia, amb la col·laboració del Projecte Geoparc.

Programa 3. Suport al desenvolupament del geoturisme.

- PRJ3.1 Capacitació als agents de viatges i altres agents turístics per gestionar recursos del patrimoni abiòtic.
- PRJ3.2 Integració dels valors del patrimoni abiòtic en el desenvolupament i promoció de productes geoturístics.

Programa 4. Desenvolupament de les activitats econòmiques vinculades al sector geològic.

- PRJ4.1 Aportació dels valors del patrimoni abiòtic en el desenvolupament i promoció de productes locals d'indústria agroalimentària i artesanía no alimentària.

Programa 5. Desenvolupament de les activitats culturals vinculades al sector geològic.

- PRJ5.1 Capacitació dels gestors i tècnics culturals per a gestionar recursos del patrimoni abiòtic.
- PRJ5.2 Aportació dels valors del patrimoni abiòtic a la promoció dels equipaments culturals.

Programa 6. Comunicació de les activitats vinculades al sector geològic.

- PRJ6.1 Estratègia i accions de comunicació principalment en suport digital.
- PRJ6.2 Estratègia i accions de comunicació principalment en suport no digital.

La redacció del Pla Director ha estat responsabilitat d'en Joan Poch (GEOSEI, SCP) i s'ha fet en base a les aportacions de les taules de treball i d'altres experts que han participat puntualment. Aquestes aportacions han estat valorades pel Gerent del Projecte Geoparc (Guillem Puras) i en Joan Poch, juntament amb el Director del Centre de Suport Territorial del Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya amb seu a Tremp (Gonçal Rivas) que ha estat anomenat com a Director Científic del Projecte Geoparc.

Una primera versió del Pla Director es va enviar per via telemàtica el 16 de febrer de 2016 als agents socials i econòmics que han participat a les taules perquè poguessin fer al·legacions al document. El 23 de febrer es va fer la reunió de totes les taules i altres agents convidats, amb un total de 27 participants (veure apartat 2.2), per

presentar i revisar la versió actualitzada del Pla Director. De les aportacions d'aquesta reunió ha sorgit la darrera versió del Pla Director.

3. CRONOGRAMA

Mesos (2015-16)	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	Gen	Feb
A. Anàlisi de la documentació													
B. Entrevistes principals agents territorials													
C. Selecció dels participants de cada taula.													
D. Elaboració pla de treball de cada taula.													
E. Sessions coneixements bones pràctiques													
F. Reunions sectorials													
G. Redacció provisional del Pla Estratègic.													
H. Presentació a l'administració.													
I. Presentació a la ciutadania i període d'al·legacions.													
J. Redacció definitiva del Pla,													

4. RESULTATS OBTINGUTS

4.1 Taules de treball creades

S'han creat 5 taules de treball

- **Taula 1.** Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra
- **Taula 2.** Sostenibilitat i educació ambiental
- **Taula 3.** Turisme i geoturisme
- **Taula 4.** Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme
- **Taula 5.** Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme

4.2 Entrevistes amb els principals agents del territori

Entrevistes realitzades:

Nom	Institució	Càrrec
Dolors Etxalar	Ajuntament de Tremp	Responsable del Projecte "Al teu gust. Aliments del Pallars".
Guillem Puras	Ajuntament de Tremp	Responsable de Desenvolupament
Judit Sopena	Ajuntament de Tremp	Responsable de Cultura
Laia Figuera	Ajuntament de Tremp	Responsable de Comunicació
Jordi Casanovas	Ajuntament de Tremp	Responsable de recursos humans
Joan Ubach	Ajuntament de Tremp	Ajuntament de Tremp. President de l'Associació Geoparc Conca de Tremp-Montsec
Ramon Iglesias	Consell Comarcal del Pallars Jussà	Responsable de Turisme
Josep M. Ardanuy	Gerent del Consell Comarcal del Pallars Jussà	Gerent
Gonçal Rivas	Centre de Suport Territorial Pirineus (ICGC, Tremp)	Director
Àngel Galobart	Institut Català de Paleontologia (ICP)	Director del Grup de Recerca del Mesozoic. Director del Museu Conca Dellà.
Jordi Panisello	Empresa EUREKA SGN	Gerent
Elena Nieto	Empresa EUREKA SGN	Administradora
Flors Albert	Consell Comarcal del Pallars Jussà	Directora de L'EPICENTRE
Sergi Alarcón	Empresa DAUCAT STC, SL	Administrador
Arcadi Castiló	Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA)	Director de l'Oficina Tècnica (Tremp)
Lluís Ardévol	Empresa GEOPLAY, SL	Director

4.3 Participants a les taules (sector públic i privat)

Les següents entitats han participat a les taules de treball (veure apartat 2.2):

Sector públic	Sector privat
Ajuntament de Tremp	Empresa AUTOCARS FRANCH
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Empresa PALMEROLA
Centre de Suport Territorial Pirineus (ICGC, Tremp)	Empresa PIRINEU EMOCIÓ
Institut Català de Paleontologia (ICP)	Empresa EUREKA SGN
Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA)	Empresa Peperepep Cultural
Entorn d'Aprenentatge de Tremp	Empresa DAUCAT STC, SL
Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES)	Associació de Turisme Rural del Pallars Jussà
Observatori Astronòmic del Montsec (OAdM)	Hotel Segle XX
Parc Astronòmic del Montsec (PAM)	Hotel Terradets
Reserva Nacional de Caça de Boumort	Hotel Alegret
"Espais Orígens" de Camarasa	Empresa AUTOCARS FRANCH
Societat Amics de la Muntanya (SAM) (Espeleologia)	Associació d'Artesans del Pirineu (Pirineu Art)
Museu Hidroelèctric de Capdella	Empresa CELISTIA PIRINEUS
"Casa de la Sal" (Gerri de la Sal)	Associació "Marques de Pastor"

4.4 Sessions de treball de cada taula

Taula	Data
Taula 1. Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra	20/04/15
	13/05/15
	19/06/15
	27/11/15
Taula 2. Sostenibilitat i educació ambiental	20/04/15
	13/05/15
	19/06/15
	27/11/15
Taula 3. Turisme i geoturisme	20/04/15
	13/05/15
	19/06/15
	27/11/15
Taula 4. Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme	16/06/15
	24/11/15
Taula 5. Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme	22/04/15
	16/06/15
	24/11/15
Totes les taules (revisió del Pla Director)	23/02/16

4.5 Sessions de coneixement de bones pràctiques

Per donar compliment a aquest compromís, s'han aprofitat el viatge d'intercanvi d'experiències als Geoparcs de Sobrarbe i Costa Basca (1-4 de febrer de 2016). Aquest viatge, realitzat per 30 agents socials i econòmics del territori, la majoria participa a les taules de treball.

Geoparc de destí	Data
Geoparque de Sobrarbe (Osca)	01/02/16
	02/02/16
Geoparque de la Costa Vasca (Gipuzkoa)	03/02/16
	04/02/16

4.6 Sessions de treball per contrastar amb les autoritats locals

Reunions obertes els dies 16-12-2014 i 3-08-2015

<http://www.projectegeoparctrempmontsec.com/2015/08/03/reunio-de-treball-dels-representants-del-projecte-geoparc/>

Data / Localitat	Participants
06/09/2015 Rokua (Finlàndia)	Gerard Sabarich (Diputació de Lleida) Constantí Aranda (President del Consell Comarcal del Pallars Jussà) Joan Ubach (Alcalde de Tremp) Anna Ritz (Regidora, Ajuntament de Tremp)

	Guillem Puras (Ajuntament de Tremp, Desenvolupament Rural) Joan Poch (GEOSEI, SCP)
09 /10/2015 Tremp	Joan Ubach (Alcalde de Tremp) Josep M. Ardanuy (Gerent del Consell Comarcal del Pallars Jussà). Dolors Etxalar (Responsable del Projecte "Al teu gust. Aliments del Pallars") Jordi Casanovas (RRHH Ajuntament de Tremp) Joan Poch (GEOSEI, SCP)

4.7 Presentacions dels resultats davant de la ciutadania

Una primera versió del Pla Director es va enviar per via telemàtica el 16 de febrer de 2016 als agents socials i econòmics que han participat a les taules perquè poguessin fer al·legacions al document. El 23 de febrer es va fer la reunió de totes les taules i altres agents convidats, amb un total de 27 participants, per presentar i revisar la versió actualitzada del Pla Director.

Taula	Data	Convocats	Participants (*)	Aportacions post-reunió (**)
Totes les taules (revisió del Pla Director)	23/02/16	52	27	5

(*) Com a participant no s'inclou al moderador Joan Poch (GEOSEI, SCP), que coordina les tasques de l'acció i ha participat a totes les reunions.

(**) Aportacions dels participants com a resposta a les tasques encomanades al final de cada reunió.

4.8 Elaboració del Pla Director

S'ha elaborat el *Pla Director de desenvolupament del sector geològic de Tremp i Comarca (2015-2020)*, que detalla les estratègies de gestió que integren, per una part, els valors descrits del patrimoni abiòtic en el conjunt de valors del territori (naturalesa, cultura) i per l'altra, la participació dels agents socioeconòmics del territori, per tal de que sigui la comunitat local la receptora dels beneficis econòmics i socials.

La informació ha estat organitzada jeràrquicament en 6 programes, 15 projectes i 164 accions.

4.9 Creació d'un Òrgan consultiu format per les taules

El 9 de desembre de 2015 es va constituir formalment l'Associació Geoparc Conca de Tremp-Montsec com a Òrgan gestor del Projecte Geoparc. Aquest Òrgan consta de dues comissions consultives formades per les taules.

Comissió assessora del Projecte Geoparc	Taula de treball
Comissió Científica	Taula 1. Recerca científica i didàctica de les Ciències de la Terra.
Comissió de desenvolupament local	Taula 2. Sostenibilitat i educació ambiental.
	Taula 3. Turisme i geoturisme.
	Taula 4. Activitats econòmiques amb valor afegit associades al geoturisme.
	Taula 5. Gestió del patrimoni cultural estratègic associat al geoturisme.

5. CONCLUSIÓ I VALORACIÓ DEL RESULTATS

Atenent a les dades qualitatives dels apartats anteriors, es pot concloure que s'ha assolit la participació esperada d'agents econòmics i socials, que han participat activament a les sessions de treball, a les sessions d'intercanvi de bones pràctiques i també durant el període entre reunions. Els indicadors d'avaluació es mostren a l'annex 6.2.

Aquesta participació ha permès superar l'àmbit de les disciplines i generar un coneixement transdisciplinar. És a dir, s'ha creat un llenguatge comú sobre la temàtica del patrimoni abiòtic i la geoconservació que ha permès que cada agent pugui fer propostes per aprofitar els georecursos com a valor afegit en el seu propi àmbit. Segons mostra l'enquesta de valoració (annex 6.2), els resultats d'aquesta acció es poden considerar positius, tot i així, també es desprèn de l'enquesta que s'ha de revisar la composició de les taules, ja que en algun cas s'ha detectat que el perfil del representant encaixa millor en una altra taula.

Això ha millorat la intervenció del sector públic, el sector privat i el públic en relació al desenvolupament econòmic basat en la gestió integrada del patrimoni geològic, i en concret, ha permès assolir l'objectiu principal d'acció: l'elaboració d'un Pla Director consensuat pels agents socials i econòmics, que serveixi com a full de ruta pel desenvolupament econòmic basat en el sector geològic i també pel desenvolupament del Projecte Geoparc Conca de Tremp-Montsec.

6. ANNEXOS

Indicadors d'avaluació de l'acció

Indicador	Resultat
% Taules creades sobre les previstes	Previstes 4 taules Creades: 5 taules
% Agents econòmics i socials participen en les taules de treball sobre el previst	S'ha superat el nombre previst (10)
Nombre d'entrevistes realitzades	S'ha superat el nombre previst (15)
% Sessions de treball realitzades sobre les previstes	S'havien previst 4 sessions de treball per cada taula. Les taules 1, 2 i 3 han tingut 4 sessions, la taula 5 ha tingut 3 sessions i la taula 4 ha tingut 2 sessions.
% Sessions de contrast realitzades sobre les previstes	Previstes: 2 sessions Realitzades: 2 sessions
Nombre de bones pràctiques presentades	Previstes: 2 sessions Realitzades: 4 jornades (viatge d'intercanvi).
Nombre d'entitats i sectors (privats i públics) representats als grups de treball.	Sector privat: 14 Sector públic: 14
Indicadors bàsics d'assistència, grau de participació en les sessions de treball de cada taula.	Veure dades de participació a l'apartat 2.2
Nombre i qualitat de les al·legacions de la ciutadania al Pla Director de desenvolupament del sector geològic.	S'han rebut 8 al·legacions abans de la reunió de presentació del Pla Director i 5 durant la reunió (23 de febrer de 2016).

Enquesta de valoració dels participants sobre la dinàmica del grups de treball

Es va fer una enquesta anònima durant la reunió de la presentació del Pla Director (23 de febrer de 2016). Es van rebre 24 enquestes sobre 27 participants a la reunió.

Els resultats es mostren sobre el mateix model d'enquesta:

ENQUESTA DE VALORACIÓ DELS PARTICIPANTS SOBRE LA DINÀMICA DELS GRUP DE TREBALL (TAULES DE TREBALL)

Període de valoració: abril - novembre 2015

Enquesta realitzada el 23 de febrer de 2016

Responsable: Joan Poch

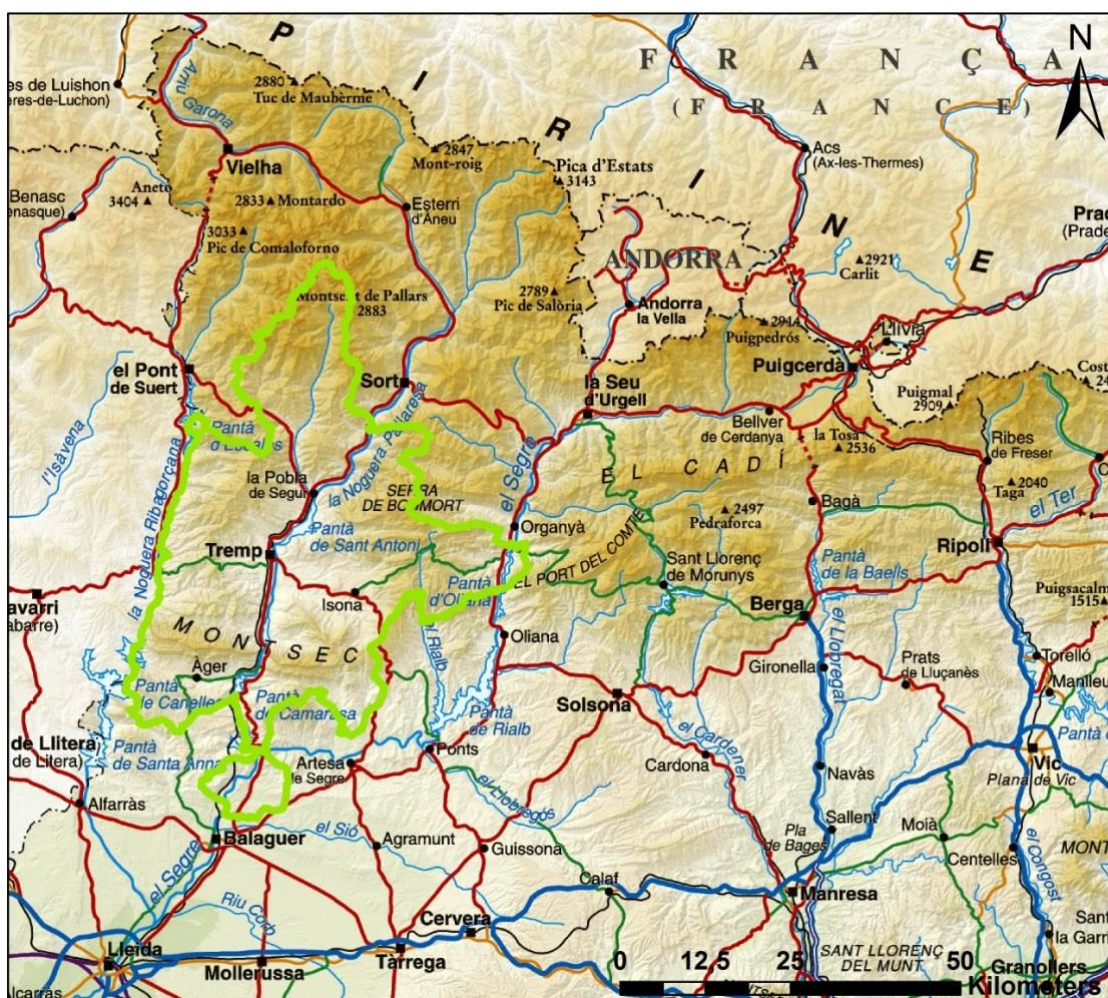
Per tal de valorar la dinàmica dels grups de treball (les Taules de treball) us demanem que respongueu aquesta enquesta, essent 1 la puntuació més desfavorable i 5 la puntuació més favorable.

		Totals				
obtinguts:						
1 Continguts de les sessions de treball		1	2	3	4	5
1.1	Els continguts han estat adequats a la temàtica del teu grup de treball?	0	2	3	11	8
1.2	Els continguts poden contribuir a la millora de la teva feina?	0	3	6	11	4
1.3	S'ha generat un debat profitós?	0	2	3	13	7
1.4	A quina taula has participat? (1) Ciència; (2) Sostenibilitat; (3) Turisme; (4) Productes locals; (5) Gestió d'espais culturals.	8	4	7	1	5
2 Organització de les sessions de treball		1	2	3	4	5
2.1	Les convocatòries s'han fet amb l'antelació suficient?	0	0	1	4	19
2.2	Les sessions han estat ben estructurades?	0	0	3	13	8
2.3	Has tingut oportunitat de fer aportacions després d'una sessió?	0	0	0	12	13
2.4	Les actes han recollit bé les aportacions?	0	0	2	6	16
3 Continuitat dels grups de treball		1	2	3	4	5
3.1	La composició dels grups de treball és adequada?	0	1	7	14	6
3.2	Aquests grups de treball han estat útils per elaborar el Pla Director del sector geològic (2015-2020)?	0	1	7	12	5
3.3	Aquests grups de treball permeten millorar la gestió del sector geològic?	0	1	3	10	8
3.4	És útil que aquests grups de treball continuïn?	0	1	1	10	12

Geoparc Conca de Tremp-Montsec

El Projecte Geoparc Conca de Tremp - Montsec

L'àmbit geogràfic del geoparc inclou els municipis de la Torre de Capdella, Sarroca de Bellera, Senterada, la Pobla de Segur, Conca de Dalt, Salàs de Pallars, Talarn, Abella de la Conca, Isona i Conca Dellà, Tremp, Gavet, Llimiana, Castell de Mur, Sant Esteve de la Sarga de la comarca del Pallars Jussà; el municipi de Baix Pallars de la Comarca del Pallars Sobirà; el municipi de Coll de Nargó de la comarca de l'Alt Urgell; i els municipis d'Àger, Camarasa i Vilanova de Meià de la comarca de la Noguera. Per la definició de l'àmbit geogràfic es va tenir en compte criteris de patrimoni geològic, els antecedents històrics de treball en desenvolupament del patrimoni geològic en sentit ampli durant dècades, i la delimitació d'unitats administratives locals com són els municipis. A continuació es mostra l'àmbit geogràfic del Geoparc Conca de Tremp-Montsec

Aquesta zona ha estat font de recerca per a moltes empreses, universitats i institucions de diferents branques de les Ciències de la Terra durant els darrers 50 anys. En el territori trobem explicació a:

- les estructures que van formar el Pirineu
- l'aprofitament del recurs hidràulic i miner
- la reproducció d'escenaris geològics en la recerca d'hidrocarburs
- la descoberta d'importants jaciments paleontològics, on destaquen els dinosaures.
- la recerca i divulgació de l'Astronomia (Parc Astronòmic del Montsec), que és possible gràcies a la qualitat del cel fosc. Ha meregut el reconeixement com a Reserva i Destinació Turística STARLIGHT, amb el suport de la UNESCO.
- els jaciments arqueològics que permeten documentar l'ocupació humana d'aquest territori des de fa 200.000 anys.
- Edafologia. Sòls que reflecteixen la diversitat de roques mare, de processos geològics i geomorfològics actius i recents, de climes i microclimes, l'activitat biològica, inclosa la humana, etc.
- Paisatges geològics. Relacionats directament amb els materials geològics, les estructures tectòniques, el modelatge geomorfològic, els processos geològics actius i pretèrits, els sòls, l'activitat humana històrica, la tradicional i els usos actuals del territori.

Tot això, en unes valls de dimensions relativament reduïdes on el visitant gaudeix de les comoditats i la seguretat que ofereix una zona rural ben equipada.

La destinació presenta un elevat potencial per al **geoturisme** i aquesta és una de les principals estratègies de desenvolupament econòmic que realitza el territori. A nivell de resum enumerarem les diferents tipologies de turisme que s'estan promovent:

- Turisme geològic per al gran públic a partir de rutes i itineraris (la majoria mitjançant guies especialitzats) vinculats als punts d'interès geològic.
- Turisme científic i universitari degut a la rica geodiversitat del territori i molt lligats als models dels sistemes petrolers i jaciments paleontològics de rellevància internacional.
- Turisme estretament vinculats a l'extensa xarxa d'infraestructures del territori relacionades amb geoturisme, cultura, astronomia (Destinació Turística i Reserva Starlight), espais naturals, etc.
- Ecoturisme molt vinculat a les activitats organitzades als espais naturals protegits que consisteixen bàsicament en rutes de senderisme, observació de les aus, la brama del cérvol, etc. Cal destacar també les possibilitats que ofereix la destinació per a promoure el turisme actiu practicat a l'entorn natural, on destaquem

l'escalada, btt, parapent i ala delta, ràfting, descens de canyons, trail running, caiac, etc.

- Turisme vinculat als productes agroalimentaris de la zona i la seva gastronomia, on cal destacar la Ruta del Vi i els vins de la DO Costers del Segre.
- Turisme cultural relacionat amb els castells de frontera i el Monestir de Gerri de la Sal.

El Projecte Geoparc pot ser útil, com a eina de promoció i de gestió, al sector agroalimentari l'artesanal no alimentari. Destaquem:

- El projecte de dinamització "Al teu gust, aliments del Pallars" que té per objectiu millorar la competitivitat i donar suport a la professionalització i l'estructuració de la indústria agroalimentària i l'oferta de la gastronomia.
- Associació d'Arts i Oficis de l'alt Pirineu i Aran "Pirineu Art"

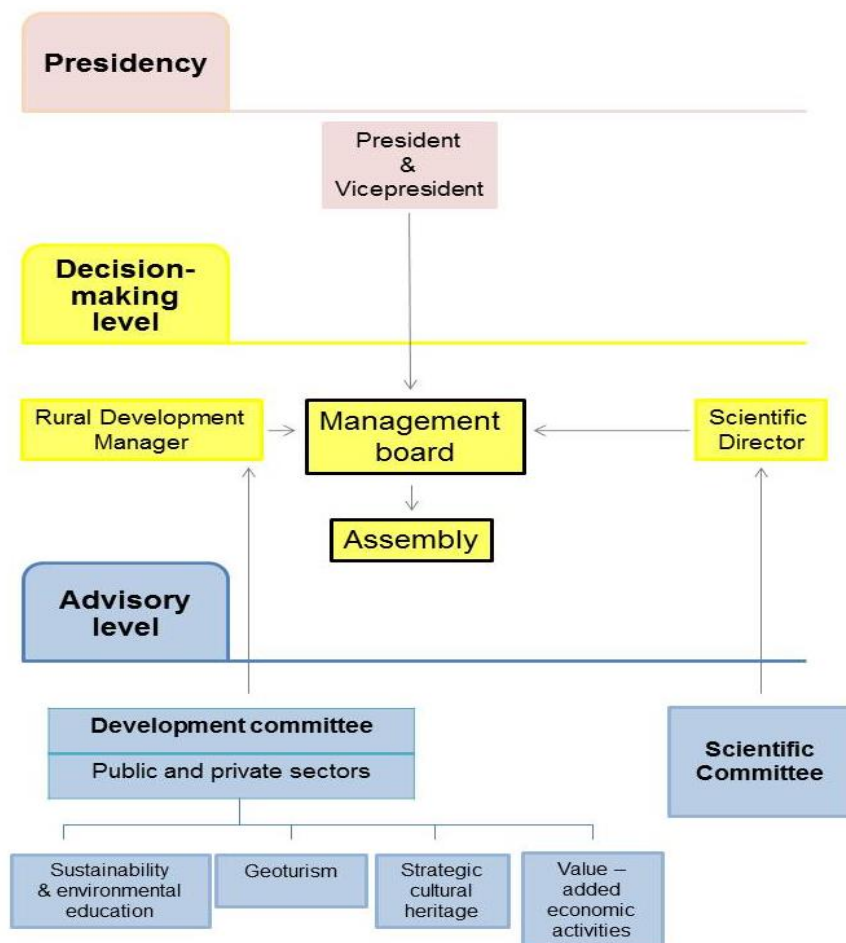
Gestió del projecte Geoparc

La constitució d'un Geoparc és un procés que neix de la implicació de tot el territori i calen els esforços de totes les institucions vinculades a l'àmbit. El nostre projecte conta amb el suport de tots els municipis, consells comarcals, l'Institut per al Desenvolupament i Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA), la Diputació de Lleida, la Generalitat de Catalunya, l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Lleida i la Universitat de Barcelona.

Per a la gestió del Geoparc "Conca de Tremp - Montsec" s'ha constituït al 2015 l'Associació Geoparc (projecte) Conca de Tremp - Montsec. Aquesta Associació és una organització legal sense ànim de lucre constituïda per les institucions públiques de l'àmbit geogràfic del Geoparc aspirant, té personalitat jurídica pròpia, capacitat plena d'obrar per a administrar i disposar dels seus bens, i total autonomia per al compliment dels seus objectius.

Amb la constitució d'aquesta Associació s'ha garantit la governança i la capacitat de desenvolupar el territori aspirant, ja que conta amb la participació efectiva dels agents claus del territori, tant les institucions públiques (a tots els nivells locals: municipis i principals comarques) com el sector privat, acadèmic i les associacions locals. Aquest fet reflecteix el procés social des de baix cap a dalt (bottom-up) propi del projecte de Geoparc.

Organigrama

Nivell de Presidència

Aquest nivell està constituït per la figura d'un President i d'un Vicepresident. Les principals funcions del President són: les de direcció i representació legal de l'Associació del Geoparc. La Presidència serà substituïda, en cas d'absència o malaltia, pel Vicepresident.

Nivell de Decisió

- L'Assemblea General de Socis i Sòcies. L'Associació Geoparc (projecte) Conca de Tremp - Montsec és regida per l'òrgan suprem de govern que és l'Assemblea General, integrada pels Consells Comarcals del Pallars Jussà i de la Noguera, i tots els municipis del territori del Geoparc aspirant en igualtat absoluta. Els seus acords s'adopten pel principi majoritari o de democràcia interna. Tots els socis aporten quotes anualment a l'Associació.

- La Junta Directiva. És l'òrgan de representació que gestiona i representa els interessos de l'Associació, d'acord amb les disposicions i directives de l'Assemblea General. Entre les seves competències, cal destacar l'elaboració del Pla anual d'activitats i la renovació del Pla Director del Geoparc aspirant. En la redacció d'aquest Pla participen entitats públiques i privades, especialment a través dels grups de treball que es mencionen més endavant. La Junta Directiva està formada per 8 membres: Presidència (Ajuntament de Tremp), Vicepresidència (Consell Comarcal del Pallars Jussà), Secretaria (Ajuntament d'Àger), Tresoreria (Ajuntament de Coll de Nargó), Vocals (Ajuntaments de Pobla de Segur, Camarasa, Vilanova de Meià i Baix Pallars). Convé destacar que a les reunions de la Junta Directiva assisteixen també el Director Científic i el Coordinador de Desenvolupament Econòmic del Geoparc aspirant.

Nivell de Consulta

- La comissió científica. Està representada pel Director Científic del Geoparc aspirant.

Àmbits d'actuació	Participants
Investigació científica; didàctica de les Ciències de la Terra; geoconservació; vetllar per una transmissió correcta dels valors i patrimoni científics a la societat.	<p>Centres d'investigació: Institut Cartogràfic Geològic Català (ICGC; Centre de Suport Territorial Pirineu), Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (ICP), Institut d'Estudis Espacials (IEE).</p> <p>Universitats: Universitat de Lleida, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya</p> <p>Àmbit educatiu: Entorn d'Aprenentatge de Tremp (EDA), Col·legi de Geòlegs de Catalunya</p> <p>Altres col·laboradors: Geòlegs, paleontòlegs, miners, arqueòlegs i astrònoms locals.</p>

La comissió científica té entre els seus objectius, (1) facilitar la participació d'experts de les Ciències de la Terra en les activitats d'investigació, conservació, didàctica i divulgació del patrimoni natural (especialment geològic, paleontològic, miner i arqueològic), i (2) transmetre a la direcció de l'Associació les prioritats de gestió del patrimoni geològic, paleontològic, miner i arqueològic. Per aquest motiu, un geòleg (director científic) i un paleontòleg d'aquesta comissió, participen activament a les reunions de la Junta Directiva. Aquests professionals pertanyen a l'ICGC i al ICP respectivament, i desenvolupen les funcions de direcció als centres locals d'ambdues institucions. Aquestes institucions estan vinculades per convenis legals, jurídicament vinculants, amb l'òrgan gestor del Projecte Geoparc. Aquesta Comissió inclou una

institució pública dedicada a l'ensenyament primari i secundari (Entorn d'Aprenentatge) que garanteix el contacte directe i continuat entre la comunitat científica i l'educativa.

- La comissió de desenvolupament local. Serà l'encarregada d'estudiar, informar i fer propostes als òrgans de govern i administració de l'Associació en aquells assumptes relacionats amb el desenvolupament local. El coordinador de desenvolupament econòmic és el responsable d'aquesta comissió i de la gestió del Geoparc en sentit ampli i tècnic. Aquesta comissió es recolza en quatre grups de treball que tenen la següent composició:

Grup de Treball	Participants
Sostenibilitat i educació ambiental	<p>Espais naturals protegits: Estació Biològica del Pallars Jussà, Reserva Nacional de Boumort, La Terreta (Ajuntament de Tremp).</p> <p>Sostenibilitat: IDAPA, Escola Agrària del Pallars, Consell Comarcal del Pallars Jussà (Àrea de Desenvolupament rural), Consell Comarcal de la Noguera (Àrea de Desenvolupament rural i Centre d'Observació de l'Univers), Parc Astronòmic del Montsec (COU + OAdM), Seo BirdLife i Fundació Catalunya - La Pedrera.</p>
Turisme i Geoturisme	<p>EPICENTRE (Oficina de Turisme Comarcal i centre de visitants del Geoparc), Oficines de Turisme de la Pobla de Segur, Torre de Capdella i Isona. Associació Turisme Rural. Agències de Viatges: Pirineu Emoció, FranchTours i Palmerola. EUREKA SGN (empresa de geoturisme). Associació Esportiva Amics de la Muntanya (espeleologia, senderisme, alpinisme, descens de barrancs). Hotel Segle XX, Hotel Terradets i Hotel Alegret. Espai TReS (consultor turístic). Celestia Pirineus (empresa de divulgació d'astronomia). INSETUR, Institut d'Investigació Turística associat a la Universitat de Girona.</p>
Activitats econòmiques amb valor afegit associades al turisme	<p>Al Teu Gust, Aliments del Pallars, marca local de productors agroalimentaris i restauradors liderada per l'Ajuntament de Tremp</p> <p>APAT, associació de professionals de l'àmbit turístic (empresaris de la restauració i gastronomia)</p> <p>Pirineu Art, associació d'empresaris d'artesanía no alimentaria.</p> <p>Associació Ruta del Vi de Lleida.</p> <p>Associació Marques de Pastor.</p>
Gestió del patrimoni	<p>EPICENTRE. Museu de la Conca Dellà. Parc del Cretàcic. Centre Paleoambiental <i>Dinosfera</i> de Coll de Nargó. Centre d'Interpretació del</p>

cultural estratègic	Montsec de Meià. Museu de Gerri de la Sal / Casa de la Sal. Museu Hidroelèctric de Capdella. Botigues Museu i Centre d'Interpretació de l'Antic Comerç. Espai Orígens. Casal dels Voltors. Espai cultural la Lira i Centre Cívic Tarraquet. Associació Cultural Rosa d'Abril.
------------------------	---

Taula de composició dels grups de treball. Veure els seus objectius a l'apartat D.6.

Aquestes comissions consultives tenen per objecte garantir la participació de la societat civil, especialment d'experts del sector privat implicat en les activitats econòmiques derivades de la gestió sostenible dels recursos naturals i culturals. El número i la missió de les comissions s'han estructurat d'acord amb les línies de treball pròpies dels geoparcs.

Les entitats privades es vinculen a l'Associació Geoparc mitjançant conveni específic de col·laboració. Els esmentats convenis estableixen els drets i deures del Geoparc proposat i l'empresa privada pel que fa a la qualitat del servei, el discurs i valors del Geoparc, promoció i ús de la imatge del Geoparc. Cal mencionar el cas particular de projectes i associacions d'empreses agroalimentàries, restaurants i turístiques que ja participen en projectes de llarga trajectòria. En aquest cas es signaran convenis amb aquestes entitats que cooperen amb el projecte Geoparc.

Seus del Geoparc

- Seu Científica. A la ciutat de Tremp, al Passeig Pompeu Fabra, 21, edifici del Centre de Suport Territorial Pirineus de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.
- Seu Gestió Administrativa. A la ciutat de Tremp, a la Plaça de la Creu, 1 Ajuntament de Tremp.
- Centre de Visitants. A la ciutat de Tremp, al Passeig del Vall, 13, Epicentre.

Estabilitat dels recursos econòmics

El Geoparc aspirant conta amb un pressupost anual propi que és el resultat de les aportacions que rep l'Associació en concepte de quotes i subvencions.

Estat actual de la Candidatura

1. 25 novembre es va lliurar la documentació a UNESCO
2. 19 de març 2016. Reunió a portes tancades del Comitè de coordinació de la Xarxa Europea de Geoparcs. Votació de la documentació candidatura i si procedeix assignació avaluadors. Possible visita del President de la Xarxa Europea i Mundial de Geoparcs.
3. Entre maig i juliol 2016. Visita avaluadors

4. 26 de setembre de 2016. Reunió a portes tancades del Comitè de coordinació de la Xarxa Europea de Geoparcs. Decisió si s'atorga el certificat Geoparc, comunicat verbalment el 30 de setembre.
5. Març de 2017. Ratificació i lliurament del diploma d'UNESCO.

.....